www.kurdistannet.org
18/07/2003 01:44

به ناوی کوردستانی گەورە !

مامە قالە (١) ! .. (تابلۆموزیکال)

ح. س. سۆران
soran909@hotmail. com
٢٠٠٣/٧/١٢

- مامـە قالـە ! ئـەی دەروێـش عەبدوڵڵـای سۆران، شمشاڵ ژەنی مەزنی رەبەن، رۆڵەی زەمان؛ دەنگـی زەنگی خۆش ئاهەنگ و هەوای شەنگی کۆنی مێژو، بیرخەرەوەی هەست بزوێنی سەردەمی زو، پـیری دەوران، ئـەی ئاهەنگسـازی بـە ئـاوەز، ئەی داهێنەری بێ نیشان. هاورێ و هاورازی سـۆزی سـاز، پارێـزەری دنیایە راز، هونەرمەندی شازی بێ ناز، ئەی ئیلهامی پڕ پەیامی قا م و بەیت و بەستە و ئاواز.

- ئـەی دەوڵـەمەندی دەسـتبەتاڵ، هەناسەسارد، پسپۆری لێدانی شمشاڵ، خۆێندکاری مەکتەبی شـوانی و دەشـتەوانی، ئـەی قـوتابی کـێو و چیا و دەشت و دەوەن، لێدەری شمشاڵی رەسەن، رۆڵـەی شەوێن (٢) و بانەمەڕ، دەزگیرانی پەری جوانی، چاودێری مەڕ، وەستای ئیشی پەز و کار و بەر خەوانی، تۆ بازی دەوری تەرەغە و چیاکانی موکوریانی .

- خولقێـنەری گەنجـی هـونەر ! خـاوەن هونەری گەل پەروەر، دۆستی گیانی گیانی دوکتەر (٣) ، دەستبەتاڵـی خاوەن مندال، ئەی پسپۆری ئاکادێمیا و زانکۆی نەزمی بەزمی شمشاڵ، ماموەستای شـوبێرت و شۆپەن، مێملێ ئۆرگی یاماها و لۆتی بەرقی و قەمیش و فەن، رۆڵەی زگماکی ساکاری کـۆنە هـەواری ئـێش و غـەم، پەپـوولەی عاشـقی کوردان، سووتاوی تیشکی وشکی شەم، وێڵی هـەواری چـۆڵ و هـۆڵ و دەشـت وچـەم، نانەوچنی نانی شوانی و مەڕرۆیی کاتی بەیانی، پاکت ئـەنجام دا پڕ بە دڵ، لە هەوڵ و کار قەت نەتکرد سڵ، رۆڵەی شاخ و داخ و بەرد بوی، شوانی مەڕ و مەردی هەرد بوی.

- مامـە قالـە !بە سۆزی دەنگی شمشاڵت، بە قامکی پڕ خەیاڵت، بۆم لێدە مۆسیقای کۆنی پێشو، بمبەرەوە بەرەو مێژوی سەردەمی زو...

- سـۆزی لـۆرەی شمشاڵـەکەت، هێزی هەستی شنەی مەستی جامی خەستی خەیاڵەکەت، کزەی ئامێـرە زاڵـەکەت، دڵـبزوێنە و تۆشەی دڵە، رامکەری مرۆڤی سڵە، دەنگی هەزاری سەر چڵە. ئەو لاوژە و بەسـتە و حەیـرانە، بیرخـەرەوەی کاتی زوە، پەرەی دیرۆکی زیندوە، هی دەورەی بوداق سولـتانە، کـە سـەرداری موکـوریانە، خاوەنی قۆشەی کوردانەی زەربی (٤) خاکی کوردستانە، سـروەی باسەری ئێوارەی دەشتی چۆمی مەجید خان و بناری چۆمی لاوێن و هەواری کۆنەلاجانە، شەماڵـی دەشـتی شـامات و نەسـیمی گـوندی دریـازو شەقەی ماچی کچی کۆڵانی ماچانە (٥) ، شـەقامی کـۆنی مێژویی هەرێمی شاری وێرانە (٦) ، قەڵای سەربەرزی سەردارە، کە بووکی شاری بووکانە (٧) ، کە شاری کاکە سۆرانە، خورەی ئاوی شین و ئاویی کەناری تاقگەیی کرژی هەرێمی کەسـکی شەڵماشـە، خـورێنی چۆمی کەڵوێیە و تەوژمی گادەری پەنگی خوڕ و پانە، وەبیرهێنی شـاری سـنە و ئـەمیرانی ئەردەڵان و قەسری کۆنی پاڵەنگان و زرێباری مەریوانە، وەسفی کێوی ئاویەرەی بووکی شۆخی کوردستانە، ئاورە سوورەکەی زەردەشتە، کە رۆڵەی شازی سەردەشتە، مێـژوی شـاری چوارچـرایەو و مەدحـی پێشـەوای پێشـینە، کە خۆشەویستی خەڵکیە و سەرۆک کۆماری کوردانە.

- مامه قالـه !بـه سـۆزی دەنگی شمشاڵت ، به قامكـی پـڕ خەیاڵـت ، بۆم لێده مۆسیقای كۆنی پێشو ، بمبەرەوه بەرەو مێژووی سەردەمی زو.

- ئـەو شمشاڵـه هەسـت بزوێنه ، خەم رەوێنه ، ناڵەی ئەشعاری ناڵیه ، تۆزی رێگەی شارەزوری هۆنەرێكـی رێگـەدووره ، وەڵـامی نامـەی سـالم و داری پـیری پیرمەسـووره ، سـنووری چۆمی خاپـووره ، هێـند حەزنیه ، خەزێنه و كانی ئەسرینه ، سەبوونی دەشتی هەولێر و گەرمای گەرمی گەرمـیانه ، شـەختەی كوێسـتانی قەندیلـه ، قیبلەی قنجی كوردستانه ، به وێنەی بەیتی دمدمه و هەستی نەرمی مەموزینه. تەزبێحی میری لالەشه ، كتێبی مەسحەفا رەشه (٨) ، حەسێنەری رۆح و مێشـك ومـرخ و بـیر و لەشه ، قەڵای كۆنی شاری دێرین ، هەولێر پێتەختی خوێن شیرین ، ماڵی ئێستای كورده ژنه ، كه ژاندارکی كوردستانه ، جێگەی شانازی هەموانه.

- ئـەو شمشاڵـەت ، ئـەو ئامێـره پـڕ لـه ناڵـەت ، رامدەچـەنێ ، مێـژوی كوردم وەبیردێنێ ، لـه ئوقیانووسـی خەیاڵـدا ، لـه نـێو گـۆلاوی هـەواڵ دا ، دەمـباته بەرزایی بەرزان ، زێد و دروشمی چـازانی ، شێخی گەوره و شێخ ئەحمەد و سەرۆک مستەفا بارزانی ؛ دەمباتەو سولەیمانی و شاری كـۆنه ، شـاری گـەورەی مەلـیك مەحموودی كۆڵنەدەر ، شاری شێعر و هەست و هونەر ، مینگەی هـۆنه ، دەمـباته سـەرگردی یـاره - گۆیـژه و ئەزمەر لەوێ دیاره - ، دەمباتەوه گردی سەیوان ، گڵـكۆی مرۆڤـی خـاوەن بیر ، جێی شانازی هۆزی كوردان ، قەبرستانی شەهیدەكان ، شەهیدەكانی كوردستان ، كوردستانی گەوره سۆران.

- شـنەی دەنگـی هەسـتی پەنجـەت ، وەبیر هێنی قەڵپەزەی چۆمی سیروانه ، بەرجەوەندی كێوی هرگـه (٩) و دونـدی تەتـەو و شاخ و داخی پڕ له باخی ناوچەی هەورام و گۆرانه ، خۆرەی تاقگەی كـرژی بـڵ و ماریفەتـو پـیر شـالیاری پـیری تەخـته ، قسەی حەققی سەرەنجامی (١٠) سووڵتان ساهاكی دێرینی پەیام هێنی دڵۆڤانه ، تیشكی ئاتەشگەی لەمێژی كێوی شاهۆی كن پاویه و بەرگی مێژوی بەردەنووسی هەرێمی گوندی هەجیج و سانەكانی هەورامانه ، كه مینگه و كانی سانانه.

- مامـه قالـه !به سۆزی دەنگی شمشاڵت ، به قامكی پڕ خەیاڵت ، بۆم لێده مۆسیقای كۆنی پێشو ، بمبەرەوه بەرەو مێژووی سەردەمی زو...

- دەنگـی خۆشی شمشاڵەكەت ، هەستی سروەی شنەی نەرمی كۆمی وانه -كه هی ئێمه و به دەست وانـه - دەقـی مێژوی شەرەفخانه ، شۆڕشەكەی ئاراڕات و ئاگریداغی ئیحسانی نووری قارەمانه . مـنارەی مـزگەوتی نەمـرووت ، چیرۆكی ناوچەی جزیر و دەشتی سەوزی بادینانه ، گوڵی باژێڕی بـۆتانه. زریـانی كـاتی ئـێوارەی كەڵەشـارەكەی ئامـێده و بزاڤـی مـەزنی فەرهەنگـی بنەماڵی بەدرخانـه ، خـەباتی دادەلەیلایه و گرتوخانەی ئێمرەلیه ، جێگەی ئاپۆی دڵۆڤانه ، شۆڕشی شێخ عوبەیدیلا و تەوژمی شێخ سەعیدی میری پیری پیرانه.

- بـه هۆی دەنگت ، به هۆی پەنجەی داهێنەری شەنگت ، دمبەیتەوه باڵەخانەی كۆنی مێژوی كاتی پێشـو ، دەچمـەوه كـێوی بێستوون ، قەڵای فەرهاد ، پاڵەوانی كوردی ناشادی رەنج بەباد ، تاقی تاقوەسـتان ئەبیـنم ، شاری كرماشانی مەزن ، قەڵبی كوردستان گەوره ، شانازی سۆران ئەبینم ، كتـێبی فـەرهاد و شـیرین ، " هەرچـەن مـەواتان " ئه خوێنم ، هۆنراوەی شاعیری نەمر ، خانای قـوبادی بـیرەوان ، رۆڵـەی دڵۆڤـان ئەخوێـنم. دەمبەیەوه كووچەكانی شاری دێرینەی دینەوەر ، سـەدان كەسی خاوەن بیر و مرۆڤی چازان ئەبینم ، دەچمەوه عیلامی (١١) پێشو ، له مەیدانی شاری ئـیلام ، پەیكـەری شـاعیری نەمـر ، غولـامڕەزاخان ئەبینم ، شاكه و مەسوورخان ئەبینم ، عێلی گەورەی بەختیاری و كەلوڕ و لەک ، مرۆڤی دڵپاكی رەبەن ، خەڵكی لوڕستان ئەبینم.

www.kurdistannet.org
18/07/2003 01:44

- سۆزەی دەنگی شمشاڵی تو ، قامیشی نێو بە تاڵی تۆ ، مێژووی شاری قامیشلیە و دیرۆکی کۆنی عەفرینە ، یادی کرمانجی ئیزەدی و گۆلی سێوان و لاچینە ، باسی شیروان و قووچانی خوراسانە ، پەیامی شاری جابانە (١٢) .

- ناڵەی شمشاڵی شەنگی تۆ ، کزەی دەروونی تەنگی تۆ ، دەنگی کۆنی پەری ژینە ، فۆلکۆرە ، کەلەپوورە ، قسەی لاس و لەشکریە و باسی بەیتی مەم و زینە ، قەتاری عەلی مەردانە و سەحەری دەنگی سێوەیە و پێزی هێزو مایەی ژینە ، سروودی بەزەو ئەوینە ، دژی کێشە و زوڵم و رق و قینە.

مامە قالە !بە سۆزی دەنگی شمشاڵت ، بە قامکی پڕ خەیاڵت ، بۆم لێدە مۆسیقای کۆنی پێشو ، بمبەرەوە بەرەو مێژوی سەردەمی زو...

- دەنگی لۆرەی ئەو شمشاڵەت ، هۆرە و سیاچەمانەیە ، تراژێدیای ساڵ و قەڕن و بانگەوازی زەمانەیە ، بالۆرەی حوزنی حەیرانی جانانەیە ، شینی دایکی شەهیدانی کوردستانە ، ناڵەی زامی ساردەوە بوی پێشمەرگەیە ، کە گیانفیدا و قارەمانە ، زمانی حاڵی هەژارە ، بۆڵەی مرۆڤی بێکارە ، ئاهو ناڵەی برسیان و ئاواران و بێ ماڵانە ، سروودێکی راستەوخۆیە ، دژ بە ئەنفال و حەڵەبجەو بە سەردەشت و دارەلەک و قەڵاتانە.

مامە قالە ! قاڵە مەڕە ! هەر ئەوندە !

<u>مانای بڕێک لە وشەکان :</u>

مامە قالە = ماموەستا قالە مەڕە ، شمشاڵ ژەنی ناسراوی کورد. (٢) شەوێن = شەو لەوەڕی ران. (٣) دوکتەر = دوکتور ... (٤) زەرب (زەربی قۆشە و سکە) . (٥) کۆڵانی ماچان = جێگەیەکە لای خانێ. (٦) شاری وێران = شاروێرانی موکوریان. (٧) بووکان = بۆکان. (٨) مەسحفا رەش = کتێبی پیرۆزی ئایینی هاو خوێنە ئیزەدیەکان. (٩) هڕگە یا وڕگە – کێوێکی رماوە سەیرە ، لە فەراغی چۆمی سیروان. (١٠) سەرەنجام = کتێبی ئایینی هاو خوێنە ئەهلی حەقەکان. (١١) عیلام = وڵاتی کۆنی عیلام. (١٢) جابان = شارێکی کورد نشینی لای تاران.

تێبینی کوردستان نێت:

ئەم نووسینە بیروبۆچونی حاوەنەکەیەت، کوردستان نێت لە ناوەڕۆکەکەی بەرپرسیار نییە.

www.kurdistannet.org
کوردستان نێت